

более высокого качества.

Например, разработка научного обоснования рационального использования слабоспекающегося углей или шихты на их основе, а также рекомендаций по их практическому использованию в сырьевой базе коксования заводов Украины является весьма актуальной научно-технической задачей, решение которой позволит повысить конкурентоспособность украинского кокса на мировом рынке.

Одним из направлений расширения гаммы углей для коксования и снижения их стоимости является увеличение плотности угольной загрузки в коксовые камеры.

В настоящее время основным способом утилизации вторичных смолоподобных продуктов коксохимических производств является их подача в угольную шихту, идущую на коксование. Тем не менее, в настоящее время существует острая необходимость поиска несопряженных с образованием новых отходов технологий утилизации вторичных смолистых материалов коксохимического производства (КХП).

Литература:

1. Старовойт А. На уровне отдельных достижений / А.Старовойт // Металл. – 2004. – №3. – С.35-37.
2. Рудыка В. И. Роль и значение технологической базы на нынешнем этапе развития металлургического и коксового производств / В. И. Рудыка // Кокс и химия. – 2012. – № 6. – С. 2–13.

О МЕХАНИЗМЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ПРОИЗВОДСТВА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Осинов В.И.

доктор экономических наук, профессор кафедры экономики и моделирования рыночных отношений

Добржанский В.О.

аспирант кафедры экономики и моделирования рыночных отношений

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

г. Одесса, Украина

Диверсификация производства позволяет повысить эффективность хозяйствования предприятия, причем не только в данный момент времени или в ближайшем будущем, но и на длительную перспективу. Отсутствие комплексного и целостного подхода к проведению диверсификации производства ограничивает получение достаточно точной информации для принятия решений по осуществлению диверсификации. Таким образом, для эффективного осуществления данной стратегии необходима системность её разработки и реализации как совокупности взаимосвязанных этапов, процессов, осуществляемых с учетом всех систем и элементов производства, а также характеристик внешней среды, что и требует разработки механизма диверсификации производства целью применения которой является осуществление диверсификации производства на основе оптимизации

потенциала диверсифікації з урахуванням загроз різкого зниження попиту на продукцію підприємства.

Під механізмом диверсифікації виробництва промислових підприємств будемо розуміти певну систему, що визначає порядок, зміст і взаємозв'язок процесів, процедур, елементів і методів, організаційного забезпечення та інформаційних потоків, спрямованих на реалізацію виробництва нової продукції.

Вказаний механізм включає в себе таку послідовність етапів: моніторинг причин різкого зниження попиту на продукцію, виявлення ринкових можливостей підприємства, прогноз попиту на продукцію, аналіз готовності підприємства до реалізації диверсифікації виробництва, оцінка потенціалу диверсифікації виробництва, підвищення потенціалу диверсифікації виробництва, планування та підготовка до диверсифікації, проведення диверсифікації, оцінка ефективності диверсифікації виробництва.

Моніторинг причин зниження попиту дозволяє отримати інформацію про загрози різкого зниження попиту на продукцію, що є основою для реалізації прогнозу попиту на продукцію. Крім того, для прогнозування попиту на продукцію необхідним є дослідження та виявлення ринкових можливостей підприємства, що передбачає відстеження основних тенденцій на ринку з метою виявлення можливих змін у структурі попиту та пропозиції на окремі види продукції, а також змін у технологічній сфері. На етапі аналізу готовності підприємства до реалізації диверсифікації виробництва оцінюються основні складові потенціалу підприємства: організаційний, виробничий, фінансовий, трудовий, інвестиційний, інноваційний та ринково-збутовий. Оцінка потенціалу підприємства проводиться з метою виявлення наявних у підприємства можливостей випускати кращі за наявними види продукції, забезпечивши при цьому позитивні, при інших рівних умовах, значення основних фінансово-господарських показників. Наступним важливим етапом механізму є блок підвищення потенціалу диверсифікації виробництва. Для збільшення потенціалу диверсифікації виробництва цілеспрямовано застосовують економіко-математичну модель, що дозволяє визначати пріоритетні напрями розширення виробничих можливостей підприємства.

Одним з переваг цього механізму є те, що за допомогою виявлення причин різкого зниження попиту та виявлення ринкових можливостей підприємства передбачається реалізація прогнозу попиту на продукцію, підприємству надається певний час для реалізації диверсифікації виробництва. Наявність певного інтервалу дозволить підприємству максимально ефективно використати всі можливі резерви підвищення потенціалу для проведення диверсифікації виробництва.

В процесі планування та підготовки до диверсифікації виробництва використовується інформація про загрози різкого зниження попиту на продукцію та інформація про зміни ринкової кон'юнктури. Важливість такої інформації обумовлена можливими різкими змінами во зовнішньому середовищі. На основі реалізації процесу планування та підготовки до диверсифікації виробництва керівництву підприємства надається розрахований та готовий до реалізації план диверсифікації, який є

руководством к действию. Оценка экономической эффективности диверсификации производства должна обязательно учитывать: достигнута ли желаемая эффективность, отклонение фактических показателей от плановых. В случае выявления отклонений разрабатываются корректирующие воздействия и определяются направления совершенствования процессов диверсификации.

Процесс управления диверсификацией должен носить непрерывный характер. Помимо непрерывности управления должно быть цикличным, так как изменения рыночной ситуации и реакции потребителей на диверсифицированную продукцию машиностроительного предприятия должны отражаться в планировании его дальнейшей деятельности. В рамках механизма диверсификации возможно комплексно и взаимосвязано применять различные методы и инструменты технико-экономического планирования и регулирования производственных процессов. Механизм обеспечит формирование оптимального диверсификационного портфеля с целью наиболее полного использования возможностей и производственных мощностей предприятия. Разработка механизма управления диверсификацией производства позволит повысить обоснованность принимаемых решений, обеспечить гибкость и оперативность управления, комплексно и систематически учитывать факторы внешнего и внутреннего окружения предприятия, а также специфику его деятельности. Указанный механизм обеспечит возможность тщательной подготовки и планирования процессов производства новой продукции посредством предоставления временного лага для подготовки и проведения диверсификации.

ОЦІНКА ВАРТОСТІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Харченко Н.В.

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
*Запорізька державна інженерна академія
м. Запоріжжя, Україна*

Процес формування капіталу підприємства нерозривно пов'язаний з оцінкою його вартості. А оскільки фінансова діяльність суб'єктів господарювання потребує постійного підвищення ефективності формування і використання сукупного капіталу, що включає власний, позиковий і залучений капітал, у цьому зв'язку особливо важлива оцінка вартості власного капіталу.

Метою дослідження є визначення вартості власного капіталу.

Капітал підприємства за джерелами формування відображається в пасивах балансу. Активи підприємства показують капітал у його речовій (матеріальній або нематеріальній) формі.

Під терміном «оцінка капіталу підприємства» розуміють оцінку власного капіталу, оскільки саме оцінка обсягу власних ресурсів цікавить насамперед, як менеджерів та власників підприємства, так і потенційних кредиторів і партнерів по бізнесу.

Власний капітал підприємства – це кошти, які реально належать підприємству. Якщо мати на увазі капітал в його речовій формі, то це активи,